

Ej, mi a kő...?

Acs S. Sándor felvétele

Tegnap, kedden reggel egy olvasónk telefonon fölívott, s elmondta, hogy a béketelepi téglagyári kubikgödör szélére — ahova különben törmelék, földet hordanak feltöltés céljából — több teherautónyi, útépitésre használatos bitumennel kevert kőzsalékot billentettek ki. „Még gözölög is az építőanyag” — mondta. Azt gondoltam, valaki tréfál, hiszen különös, hogy útépitő anyagot ilyen nagy mennyiségben a személerakóra vigyenek. Különben is annyi a kátyú a szegedi utakon, hogy oda illenek a bitumenes kőzsalék.

S lám, igaz volt az értesítés. Ott találtuk a kupacokat, egymás mellett négyet is. Egy-egy kupac egy-egy billenő teherautó rakománya. Nem tudom hány köbméter, de annyi bizonyos, sok kátyút, úttesten alattomosan meghúzó gödröt be lehetett volna vele temetni. S az a legszomorúbb, a béketelepi téglagyárhoz vezető aszfaltút is olyan gidres-gödros, hogy művészet volt a finom útépitő anyagot odaszállítani. Talán egyszerűbb lett volna, ha menet közben a kátyúkba rakják. De egyáltalán, kik és miért vitték a kubikgödör töltelékévé a bitumenes útépitő anyagot?

G. I.

Színházi napok Debrecenben

Huszonöt esztendővel ezelőtt kezdte meg működését a debreceni Csokonai Színház operarészlege, ebből az alkalomból kedden egyhetes ünnepsorozat kezdődött a városban, s a hagyományos debreceni színházi napokon egy héten át operaelőadást tartanak. A kedden délelőtt tartott jubileumi társulati ülésen részt vettek azoknak a városoknak a küldöttségei is, ahol a debreceni társulat operát játszott, s a városok képviselői — Miskolc, Salgótarján, Szolnok, Nyíregyháza — város tanácsa nevében — kitüntetések, emléklapokat nyújtottak át az ünnepelő operai tagoknak. (MTI)

A Fáklya új száma

Tavaly a francia televízióban szovjet hetet, az idén a szovjet televízióban francia hetet rendeztek. A francia televízió hete záróaktusaként, Leonid Breznyevnek, az SZKP KB főtitkárának, a moszkvai tévében elhangzott beszédét közli a Fáklya legújabb száma.

A Szovjetunióban nyilvánosságra hozott és vitára bocsátott alkotmánytervezet részletes cikk ismerteti. A lap mellékletet is tartalmaz. Ez közli Leonid Breznyevnek, az SZKP KB főtitkárának, az alkotmánybizottság elnökének az SZKP KB május 24-i plenumán az új szovjet alkotmánytervezetről tartott előadói beszédét.

Ugyancsak itt olvasható Leonid Breznyevnek a lezárulástól, a szovjet—kínai és a szovjet—japán kapcsol-

latokról, az Asahi Shinbun japán lap főszerkesztőjének adott interjúja.

Képekkel gazdagon illusztrált riportban számol be a Fáklya a Csuvas ASZSZK életéről: ellátogat a csebokszári gépgyárba, az Elektromos Mérőkészülékek Gyárába és a T—330-as hernyótalpakokat készítő traktorgyárba. A Csuvas ASZSZK és Heves megye között fennálló, egyre gazdagodó testvéri kapcsolatról, a csuvas kulturális életéről, s fővárosunk távlati fejlesztési tervéről, a magyar és csuvas nyelvészek közös munkájáról is olvashatunk.

Riport vezet el Andrijan Nyikolajev űrhajós, a Szovjetunió kétszeres hőse szülőfalujába, Sorselibe.

A Fáklya-vetélkedő döntőjén holtversenyben díjat nyert másik brigád a lap mostani száma mutatja be.

A Betűk szárnyán a Szovjetunió körül címmel megrendezett vetélkedő nyertes, a Kender-Juta és Textiliparban dolgozó Várkonyi szocialista brigádról szól ez a riport.

Cikkorozat indul a szocialista demokráciáról. A kilenc folytatásban megjelenő téma első részét közli a Fáklya.

Közúti balesetek

Halálos kimenetelű közlekedési baleset történt a 47. számú úton, Kopáncs közepén. Muskó István 19 éves ásothalmi (József Attila u. 8.) lakos személygépkocsit vezetett Szeged felől Vásárhely irányába, utasokat is szállítva, s egy kerékpáros előzése után elveszítette uralmát járműve felett. Amint visszatért a jobb oldalra, lehaladt az útpadkára, de feltehetően nagy sebességgel, mert amint balra visszarántotta a kormányt, a kocsit felborult, s még ötöt pörgött. Egy Dacia jött velük szembe Vásárhely irányából, vezetője észlelte is a Wartburg keresztbefordulását és rögtön fékezett. Szerencsétlenségre az utolsó pörgéskor az egyik hátsó ülésről kizuhant az úttestre Börcsök Imréné 23 éves ásothalmi (Mező Imre u. 15.) lakos, s a már odaérkező Dacia halálra gázolta; majd a következő pillanatban összeütközött a fel-

borult autóval. A balesetet előidéző Muskó István és másik utasa, a 26 éves Türi Ferenc (Asóthalom, Felszabadulás u. 33.) súlyosan megsérültek, a kár a két járműnél elérte a 70 ezer forintot.

A Kopáncsnál történt szerencsétlenségnek a gyakorlatlanság és a figyelmetlenség egyaránt közvetett oka volt, hasonló ok miatt kehaladt az útpadkára, de feltehetően nagy sebességgel, mert amint balra visszarántotta a kormányt, a kocsit felborult, s még ötöt pörgött. Egy Dacia jött velük szembe Vásárhely irányából, vezetője észlelte is a Wartburg keresztbefordulását és rögtön fékezett. Szerencsétlenségre az utolsó pörgéskor az egyik hátsó ülésről kizuhant az úttestre Börcsök Imréné 23 éves ásothalmi (Mező Imre u. 15.) lakos, s a már odaérkező Dacia halálra gázolta; majd a következő pillanatban összeütközött a fel-

A könyvterjesztő műszakváltáskor érkezik

A Kulturális Minisztérium Kiadói Főigazgatósága és a SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztálya a munkahelyi könyvterjesztés és az olvasáskultúra népszerűsítése ügyében végzett több éves kiemelkedő munkájáért elismerésben részesíti... — meghatottan olvassa a szöveget Bálint Lászlóné:

— Tíz éve terjeszttem a könyvet, a kultúrát a gyárban.

— Megéri?

— Természetesen. Ezért is csinálom. Az elmúlt évben százezer forint volt a könyvforgalom. Idén meghaladja majd a százötvenezeret is.

— Ez mit jelent?

— Körülbelül annyit, hogy minden egyes dolgozó évente 150 forintot költ könyvre. Mondanom sem kell, hogy ez nagy dolog.

— Elárulna-e valamit a terjesztés műhelytitkaiból?

— Szívesen, annál is inkább, mert nincsenek titkok. Műszakváltáskor szoktam lemenni a műhelyekbe. Így aztán mindenkiel találkozom. Sokan épp a ruhájukat kapják föl, de már mondják, hogy ezt vagy azt a könyvet tegyem bele a szatyrukba.

— Mit olvasnak a gyáriak?

— El sem hinné, hiszen pontosan fordítva gondolná az ember — mondja nevetve —, a szerelmi történeteket

az idősebb generáció kedveli jobban.

— És a fiatalok?

— Őket inkább a modern mai irodalom érdekli.

— Az üzemi könyvterjesztők sokszor panaszkodnak, hogy nekik csak olyan könyvek jutnak, amelyeket a bolt nem tud eladni...

— En így mondanám: panaszkodtunk. Amióta a Könyvterjesztő Vállalat különbölt nyitott az üzemi bizományosoknak, ez a gondunk megszűnt. Néhány könyv persze így is hiányzik.

— Melyek elsősorban?

— Sokan keresik Petőfi Sándor és Ady Endre összegyűjtött költeményeit. Hiába.

— A legnépszerűbb könyvek?

— A gyár 1300 dolgozójá-

ból 300-an fizetnek elő A világirodalom remekei című sorozatra.

— Az újszegedi szövőgyárban a bérosztályon dolgozik.

— Nyilván arra gondol, hogy ez megkönnyíti a munkát, igaz is van. Ezen az osztályon minden dolgozó megfordul, és legalább kétszer; amikor hozzánk jön dolgozni, vagy amikor távozik a gyárból. Ez ad módot arra, hogy mindenkit megismerjek. Az ismeretség pedig a könyvterjesztői munka talán legfontosabb eleme.

Olvasó nemzet vagyunk-e már? A vita ma is tart erről a kérdéssel. Tény azonban, hogy Bálint Lászlóné és a többi könyvterjesztő munkája segítség ahhoz, hogy azzá legyünk.

P. F.

Hány négyzetcentiméteres a disznókaraj?

Növekszik a sertéshús-fogyasztás, s ez részben a javuló kínálattal magyarázható. De nemcsak a mennyiségi termelés fokozódik — mindinkább olyan fajtákat tenyésztnek ki, illetve importálnak, amelyek kevesebb zsírt és több húst adnak. A 20—40 évvel ezelőtt ismert fajták — például a mangalicák — jóformán teljesen eltűntek a telepekről, az ólakból. Mégpedig azért, mert nem feleltek meg a követelményeknek, inkább a zsírtermelésük dominált, nem pedig a húselőállítás.

Az állattenyésztési felügyeletség pontos adatokat vezetnek arról, hogy milyenek a követelmények manapság egy korszerű fajtavál, hibriddel szemben. Az elmúlt tíz év adataiból kitűnik, hogy csak azok a fajták maradhattak „lábon”, amelyek a tenyésztés jól kimutatható paramétereit, szakmai mutatószámait hosszú távon és egyenletesen „hozzák”. Egyetlen gazdaság, vagy háztáji termelő számára sem közömbös, hogy a tartott fajta mennyi takarmányból állít elő egy kilogramnyi húst. Nyilvánvalóan az is fontos, hogy hány nap alatt éri el az állat a végsúlyt. Hiszen a termelési költségeket jórészt ezek a tényezők határozzák meg.

Az elmúlt tíz év termelési mutatói a tenyésztői munka korszerűsödését igazolják. Az állatok napi súlygyarapodása 620 grammról 668 grammra növekedett. Tehát a korszerű fajták és hibridek, amelyek teljesen vagy részben felváltották a régieket, gyorsabban hiznak, előbb érik el a kívánt súlyt, mint „elődeik”.

A háziasszonyoknak is sokat mond, hogy nagyobb lett a karaj. (Természetesen nem véletlenül, hanem a tudatos állattenyésztői munka jóvoltából.) A vágás után a vágóhidakon tudniillik méri a karaj keresztmetszetét, ily-

módon országosan pontos nyilvánartást készíthetnek. Az adatok szerint 32,8 négyzetcentiméterről 37,5-re nőtt a keresztmetszet, a sertések tehát nagyobb súlyú értékes húsrut adnak, éppen a legkeresettebb karajból.

Rádiófigyelő

Jupiter és Jupiterné

Ha a mikrofon nem technikai eszköz volna, néha bizonyára beszűntetné a munkát, sztrájkba fogna, egyszerűen süketnek színelné magát. Néha ugyanis szörnyűségekbe viszik bele a riportereket; leteszik egy tucatnyi féldecis pohár közé a talponállóban, ahol két dolog is árt membránjának; a pálinkagőz meg a riporteralany szövege. Petress István hétfői műsorának (Mi, férfiak) egyik riportjában például azt kellett hallgatnia a mikrofonnak, hogy egy akadnyelví férfiú miként óhajta letörni felesége derekát a legteljesebb kocsmai nyilvánosság előtt, ha az esetleg arra szólítja fel, hogy térjen haza a családi fészekbe (ha egy ilyen ember otthona egyáltalán családi fészeknek nevezhető), ahol serdületlen gyermeke várja.

A nagyképen ostoba férfiúval sem volt kellemesebb dolga a mikrofonnak. Ott azt a süketelést kellett végigszenvednie, hogy a férfi nemnek joga van randevúzni, kalandokat keresni és találni, más ember asszonyával etyepetyézni, míg a feleség az ugyebár történelmi tiszte szerint otthon mos, főz, vasal, takarít, vigyáz a gyerekekre, és repes, ha mind-azért nem kap két pófont.

„Amit szabad Jupiternek, azt nem mindig szabad — Jupiternének!” ez volt a műsor mottója, amely annak jegyében született, hogy bármennyire határozott egyenjogúságra utal is a társadalmi légkör; a gyakorlatban furcsa jelenségként tapasztaljuk, hogy a férfiak egy része másként mér magának, s másként az asszonynak.

A furcsa az egészben az, hogy ezeket az ásatag téveszméket egy sor férfiú or-

Ot sípszó Szeizmikus mérések

A rádió kedden hajnalban a szokásostól eltérően fél óránként adott pontos időjelzést a geofizikusok kérésére, segítségül nemzetközi szeizmikus mérésekhez.

A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet szeizmikus fősztályán elmondták, hogy két éve a környező országokkal együtt széles körű földkéregkutatási méréseket tartottak az alpi horosz-szelvény mentén. Az akkori mérésekhez szereztek most magyar és cseh-szlovák tudósok bizonyos kiegészítő adatokat.

A szeizmikus rezgések keletkezéséhez szükséges robbantások időzítéséhez adott jelzést többször is a Kosuth Adó öt sípszava. A Vas megyei Hosszúpereszteg határában hajnali öt órákor pontosan az ötödik sípszó elhangzásakor robbantottak, hatását a rezgések terjedési idejét egyrészt a cseh-szlovák partnerek, másrészt Győr környékén a magyar szakemberek mérték. A cseh-szlovák geofizikusok ugyanígy pontosan fél 6-kor robbantottak, s ennek eredményét regisztrálták a Győr környékén elhelyezett magyar berendezésekkel. A szeizmikus rezgéseket egyébként a magyar és a cseh-szlovák szakembereken kívül osztrák, román és jugoszláv geofizikusok is figyelték. (MTI)

Rádiófigyelő

Jupiter és Jupiterné

szág-világ nyilvánossága előtt ki is mondja, avagy kinyilatkoztatja, sőt a társadalomra, a történelemre hivatkozik. Az ostobábbja „csak” Amerika felfedezésére és Napoleonra, mert mint ismeretes Amerikát is férfi fedezte fel és Napoleon is férfi volt.

Az már többször előfordult a rádiózás történetében, hogy a hallgató ámult-bámult; az hogy a riportert is ezt tegye, kevesebb. Most viszont még a kitűző, rutinos Petress István is csak hümmögni tudott néha.

Hát tényleg itt tartanánk, a despotizmus, a kényürság, az „én tartom el az asszonyt, fogja be a száját” korában? Pedig az a bizonyos eltartás már régen nem igaz, legfeljebb, de nem általánosan, a valamivel több fizetés ténnye...

Kíváncsi volnék, hogy kik beszéltek ebben a műsorban, kíváncsi volnék, hogy hangjukat esetleg felismerve, mit szölköztek fehéborító nézetekhez feleségeik, és azért, mert nem hiszem, hogy bármelyikük ugyanakkor is ezt mondta volna, ha megkérdezik a nevét és a címét.

Gyanítom, hogy bizonyos társadalmi jelenségek nem attól javulnak meg, hogy fonákságairól rádióműsor készül; ám remélem, hogy az ilyen rádióműsor nem hiába születik. Ha én felháborodtam, biztosan felháborodott más is, ez pedig előreviszi a dolgokat. Most már csak azt kellene elérni, hogy azok, akiknek felháborodtunk, elszegélyeljük magukat. Talán egyszer ez is megtörténik... és ha csak egyetlen nappal korábban, mint enélkül a műsor nélkül, akkor már Petress István és a mikrofon megtette a dolgát.

Petri Ferenc